

MERMAID III – Udfordringen i æggestokkræft

EXECUTIVE SUMMARY

MERMAID Projektet er en selvejende institution, som identificerer, leder og finansierer banebrydende internationale projekter inden for gynækologisk kræftforskning.

Projektet fundraiser til sit tredje forskningsprojekt med titlen: ”MERMAID III -

Udfordringen i æggestokkræft: Screening, tidlig diagnose og identifikation af kvinder med høj risiko”.

Forsknings mål: At finde en metode/metoder at diagnosticere æggestokcancer i et tidligt stadie. Baggrunden for forskningen er, at æggestokcancer er den form for underlivskræft, der udgør den hyppigste dødsårsag blandt kvinder i Europa og USA. Ca. 140.000 kvinder døde i 2015 på verdensplan af denne alvorlige sygdom. Kun 40 %, der får sygdommen, overlever. 90 % i de tidlige stadier, men kun 5-10 % i et fremskredent stadie. Ved at kunne identificere alle kvinder allerede i det tidligste stadium vil overlevelsen være helt oppe på 90 %. Optimalt vil det betyde, at man alene i Danmark vil kunne redde mere end 200 kvinders liv årligt og i et internationalt perspektiv betydelig flere. Forskningen vil gavne alle disse kvinder og deres pårørende. Forskningen er opdelt i 3 delprojekter, der fra forskellige vinkler forsøger at finde metoder til tidlig diagnosticering.

Early detection and screening:

Der etableres en biobank med 200.000 celleprøver fra livmoderhalsen, en prøve der udtages rutinemæssigt på alle kvinder i forbindelse med screening for livmoderhalskræft. Endvidere benyttes en eksisterende biobank med prøver fra 50.000 danske kvinder. Ud fra prøven kan celler fra æggestokkene isoleres og arvemateriale kortlægges. Dette giver mulighed for at kræftsige celler – eller deres forstadier – i æggestokkene kan identificeres og karakteriseres. Et positivt resultat fra dette projekt vil give mulighed for at screene for kræft i æggestokkene, på tilsvarende måde, som vi gør det for livmoderhalskræft i dag.

Forskningsleder: Professor Susanne Krüger Kjær, Kræftens Bekæmpelse/Rigshospitalet.

Biomarkers and/or prognostic markers:

Dette projekt tager sit udgangspunkt i kvinder, der allerede behandles for kræft i æggestokkene.

Molekylærbiologiske undersøgelser af væv og blod fra kvinder med kræft kan identificere nye markører, der er karakteristiske for sygdommen. En god markør vil øge chancen for at kunne påvise kræftsygdommen i en tidlig fase.

Forskningsleder: Professor Claus Høgdall, Rigshospitalet.

The infection theory:

Projektet vil, ved anvendelse af fintfølede molekylærbiologiske analysemetoder, afklare om æggestokcancer kan skyldes en bakterie eller en virus, som det er tilfældet med livmoderhalskræft, som i dag kan forebygges med vaccine.

Forskningsleder: Professor Jan Blaakær, Syddansk Universitet og Universitetshospitalet, Odense.

Hele forskningen vil en gang om året blive monitoreret af en uafhængig videnskabelig ekspertgruppe på baggrund af en videnskabelig rapport om forskningen, som forskerne i projektet forfatter.

Hele MERMAID III projektet (samtlige delprojekter): Forskningsperiode 8 år. Budget 40 mio. kr.

Videnskabelig projektkoordinator er Bent Ottesen, professor og projektdirektør, Rigshospitalet.

Forskningen sker i samarbejde med forskere fra blandt andet Johns Hopkins Medical Institutes, Baltimore, USA og Karolinska Institutet, Stockholm, Sverige.

Forskningen påbegyndtes medio 2015.

Forud for MERMAID III har MERMAID Projektet stået for forskningen i MERMAID I og MERMAID II, henholdsvis forskning i æggestokcancer og i livmoderhalskræft. Begge projekter har opnået stor international anerkendelse for banebrydende forskningsresultater.